

- Działań na rzecz równego dostępu do zasobów, jak ziemia, woda i materiał siewny.
- Działań na rzecz poszanowania praw pracowników rolnych, działaczy związkowych i gminnych, uznania szczególnej roli kobiet w rolnictwie oraz wspierania młodych rolników.
- Wymiany doświadczeń pomiędzy organizacjami członkowskimi dla lepszego zrozumienia sytuacji w poszczególnych krajach i wspierania międzynarodowej solidarności.
- ECVC uczestniczy w konsultacjach i wystąpieniach unijnych i jest członkiem grup doradczych przy Komisji Europejskiej.

Uczestnictwo Polski

miałoby strategiczne znaczenie dla ruchu w Europie, ponieważ Polska wraz z Rumunią i Włochami dysponują połową całego potencjału rolniczego Europy.

Przyłączenie się do ruchu La Via Campesina umożliwia:

1. Korzystanie z doświadczeń, wiedzy i wsparcia innych drobnych rolników i organizacji rolniczych z całego świata.
2. Uwzględnienie perspektywy lokalnych rolników z danego regionu, w tym przypadku rolników z Polski, w wypracowaniu postulatów silnego i opiniotwórczego ruchu i przedstawienie ich na szczeblu europejskim i globalnym.
3. Zrozumienie, że przeciwności z jakimi borykają się lokalni rolnicy i organizacje reprezentujące rolników, mają miejsce na całym świecie i wynikają z dominującego systemu i mechanizmów, którym może zaradzić solidarny sprzeciw w różnych częściach świata.

Więcej informacji można uzyskać:

o ruchu La Via Campesina <https://www.viacampesina.org/en/>

o Europejskiej Grupie Koordynacyjnej Via Campesina <http://www.eurovia.org>

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej. Za treści wyrażone w tym materiale odpowiada wyłącznie Instytut Globalnej Odpowiedzialności. Opinie te w żadnym wypadku nie wyrażają oficjalnego stanowiska Unii Europejskiej.

Budowanie poparcia dla zrównoważonego rolnictwa nie tylko służy podwyższeniu świadomości producentów i konsumentów żywności w Unii Europejskiej, ale jest też skutecznym sposobem działania na rzecz eliminacji problemu głodu i niedożywienia w krajach globalnego Południa.

La Via Campesina (pol. Droga Chłopska)

to największy, międzynarodowy ruch, który jednoczy ponad dwieście milionów drobnych i średnich rolników i rolniczek, robotników rolnych, przedstawicieli ludności rdzennych, imigrantów na całym świecie. Ruch powstał w 1993 roku z inicjatywy rolników i lokalnych organizacji rolniczych z Ameryki Południowej.

Obecnie La Via Campesina zrzesza około 164 organizacji w 73 krajach Afryki, Azji, Europy i obu Ameryk. Uważana jest za jeden z najważniejszych i najbardziej wpływowych światowych ruchów społecznych wypowiadających się w debatach na temat żywności i rolnictwa. Jej stanowisko jest brane pod uwagę podczas spotkań i negocjacji Organizacji Narodów Zjednoczonych do spraw Wyżywienia i Rolnictwa (FAO), Międzynarodowego Funduszu Rozwoju Rolnictwa (IFAD), Światowej Organizacji Handlu (WTO), Światowego Forum Społecznego czy Rady Praw Człowieka ONZ. La Via Campesina ma szerokie wsparcie wśród organizacji i ruchów społecznych na poziomie lokalnym oraz międzynarodowym.

Cele

La Via Campesina stawia sobie za cel obronę rolnictwa opartego na niedużych gospodarstwach rolnych, prowadzonych w sposób zrównoważony, z poszanowaniem człowieka i przyrody. Przeciwstawia się monopolizowaniu produkcji rolnej przez wielkoobszarowe rolnictwo przemysłowe, które w ocenie ruchu nie jest w stanie odpowiedzieć na współczesne wyzwania bezpieczeństwa żywnościowego, utraty bioróżnorodności, zagrożeń dla zdrowia czy zmian klimatycznych.

We wspieraniu działalności drobnych rolników, umożliwienia im bezpośredniego udziału w debatach na temat polityki rolnej widzi sposób na budowanie sprawiedliwości społecznej i szacunku dla wytwórców żywności oraz ochronę środowiska naturalnego.

Działania ruchu opierają się na przekonaniu, że drobni rolnicy, hodowcy, pasterze i rybacy są zdolni do wytworzenia żywności na potrzeby swoich społeczności i wyкарmienia całego świata w sposób zdrowy i zrównoważony.

Koncepcja suwerenności żywnościowej

Jednym z ważniejszych osiągnięć ruchu La Via Campesina jest wypracowanie i rozpozyszczenie koncepcji suwerenności żywnościowej. W 1996 roku La Via Campesina wprowadziła założenia suwerenności żywnościowej do tematów obecnych na najwyższych szczeblach decyzyjnych podczas Światowego Szczytu Żywnościowego Organizacji Narodów Zjednoczonych do spraw Wyżywienia i Rolnictwa (ang. FAO).

Suwerenność żywnościowa oznacza prawo do zdrowej żywności wyprodukowanej w sposób zrównoważony, przy zachowaniu prawa do określania przez społeczności lokalne własnych systemów produkcji żywności i polityki rolnej. System żywnościowy ma być skupiony wokół lokalnej produkcji i konsumpcji żywności. Oznacza to, że o wyborze upraw decyduje rodzime zapotrzebowanie, a państwo ma wspierać rozwój rynków lokalnych i krótkich łańcuchów dystrybucji żywności bez zbędnych pośredników. Koncepcja suwerenności żywnościowej stawia w samym sercu systemów żywnościowych potrzeby rodzimych producentów i konsumentów żywności,

bez przyznawania priorytetu międzynarodowym korporacjom i mechanizmom rynku światowego.

Zasady suwerenności żywnościowej opracowane przez La Via Campesina

1. Żywność dla ludzi, nie dla rynku. Prawo do żywności w odpowiedniej ilości i jakości powinno być zagwarantowane przez państwa, a zrównoważony rozwój sektora rolniczego – stać się priorytetem społeczności międzynarodowej. Należy wprowadzić surowy kodeks postępowania dla międzynarodowych korporacji żywnościowych oraz bezwzględną regulację handlu produktami rolnymi na międzynarodowych giełdach.

2. Producenci żywności, rolniczki i rolnicy są centrum systemu żywnościowego. Niezbędna jest reforma rolna, która zapewni bezpieczeństwo i dostęp do ziemi oraz zasobów wodnych bez dyskryminacji ze względu na płeć, religię, rasę czy klasę społeczną. Ziemia powinna należeć do tych, którzy na niej pracują.

3. Skrócenie łańcucha dystrybucji żywności. Dzięki temu konsumenci nie muszą obawiać się żywności niskiej jakości, niezdrowej, niepewnego pochodzenia czy zanieczyszczonej modyfikacjami genetycznymi. Producenci zaś są chronieni przed importem tanich (ze względu na dotacje eksportowe) towarów lub produktów oferowanych w formie pomocy żywnościowej.

4. Lokalna kontrola nad zasobami – ziemią uprawną, pastwiskami, zasobami wodnymi, nasionami i gospodarowanie nimi w sposób zrównoważony przy zachowaniu bioróżnorodności. Sprzeciw wobec prywatyzacji zasobów naturalnych i prawu patentowemu, które zagraża lokalnym społecznościom, odbierając dostęp do nasion. Konieczność zapewnienia praw kobietom-rolniczkom – często pozbawionym praw do ziemi.

5. Rozwój wiedzy i umiejętności w oparciu o doświadczenia wielu pokoleń lokalnych producentów – ich sposoby na ochronę plonów przed zmienną pogodą i klęskami żywiołowymi, przechowywanie nasion i gospodarowanie zasobami naturalnymi. Technologie, które podważają czy zagrażają lokalnej wiedzy (np. modyfikacje genetyczne), są odrzucane.

6. Współpraca z przyrodą – opierająca się na produkcji agroekologicznej na niewielką skalę. Sprzeciw wobec upraw i hodowli wymagających dużych nakładów energetycznych i mechanizacji produkcji, które przyczyniają się do niszczenia populacji zwierząt, jałowienia gleb, zatruwania wód i globalnego ocieplenia.

Obszary działalności

- Wspieranie sprawiedliwego dostępu do ziemi uprawnej
- Wspieranie swobodnej wymiany nasion pomiędzy rolnikami
- Przeciwdziałanie mechanizmom dystrybucji żywności działającym na niekorzyść suwerenności żywnościowej
- Wpieranie praw rolników i pracowników rolnych
- Ochrona środowiska naturalnego, agroekologia

- Przeciwdziałanie problemom związanym z ograniczonymi zasobami wodnymi dla rolnictwa
- Wspieranie przekazywania wiedzy rolniczej kolejnym pokoleniom
- Wspieranie współpracy pomiędzy ośrodkami badawczymi a rolnikami

La Via Campesina prowadzi działalność rzeczniczą za pośrednictwem biura w Brukseli. Dzięki działalności tego biura i dostępowi do decydentów na szczeblu europejskim ma możliwość monitorowania procesów legislacyjnych i decyzyjnych oraz wpływania na nie poprzez zgłaszanie postulatów i uwag opracowanych przez przedstawicieli z regionów.

Struktura organizacyjna

La Via Campesina jest ruchem niezależnym od jakichkolwiek politycznych czy ekonomicznych powiązań. La Via Campesina jest ruchem obywatelskim, który swoją wiarygodność, legalność i żywotność zawdzięcza wszystkim współtworzącym go organizacjom rolniczym o zasięgu lokalnym i narodowym. Ruch charakteryzuje się niezwykłą różnorodnością kulturową i językową. Struktura La Via Campesina ma charakter zdecentralizowany.

Oparta jest na 9 regionach, których współpracę koordynuje Międzynarodowy Komitet Koordynacyjny o rotacyjnie zmieniającym się miejscu działania międzynarodowego sekretariatu. Każdy z dziewięciu regionów ma w Komitecie dwoje reprezentantów: jednego mężczyznę i jedną kobietę – wybieranych przez organizacje członkowskie z danego regionu. Międzynarodowy sekretariat ruchu zmienia swą siedzibę co cztery lata, zgodnie z decyzją podejmowaną wspólnie podczas międzynarodowych konferencji. Od 2013 roku międzynarodowy sekretariat znajduje się w Zimbabwie. Wszystkie decyzje podejmowane są poprzez konsensus, a najważniejsze – dotyczące polityki i strategii działania – podejmowane są wspólnie podczas międzynarodowych konferencji. Ten sposób organizacji gwarantuje, że żaden region nie zdominuje działalności La Via Campesina.

Ruch finansowany jest z wpłat członków, prywatnych darowizn, wsparcia finansowego niektórych organizacji pozarządowych oraz ze środków pochodzących od władz lokalnych i państwowych.

Europejska Grupa Koordynacyjna Via Campesina (ECVC)

Powstała w 2008 roku zastępując dotychczasową strukturę organizacyjną - członka założyciela ruchu La Via Campesina, Europejską Grupę Koordynacyjną Rolników. ECVC obecnie zrzesza 28 organizacji reprezentujących rolników i pracowników rolnych z 18 krajów: Austrii, Belgii, Danii, Finlandii, Francji, Grecji, Gruzji, Holandii, Niemiec, Norwegii, Portugalii, Rumunii, Szwajcarii, Szwecji, Turcji i Wielkiej Brytanii.

Europejska Grupa Koordynacyjna Via Campesina organizuje swoje działania wokół:

- Działań na rzecz polepszenia polityki rolnej (Wspólna Polityka Rolna i inne), w tym walki z obowiązującymi obecnie zasadami w handlu (umowa WTO i umowy o "wolnym" handlu).
- Promocji zrównoważonego rolnictwa rodzinnego, ekologii rolnej, różnorodności biologicznej i walki z GMO.